

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Compendium Summae seu Manualis Doct. Navarri

**Ávila, Esteban de
Azpilcueta, Martín de**

Lvgdvni, 1609

Cambium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41656

Mendicantibus concessa per Pium V. in fine Manualis. ibidem.

(*CAMBIVM.*

CAMBIVM est commutatio unius rei pro alia, & diuiditur in siccum & realem. cap. 17. num. 283. lit. B. in Nouo num. 286.

Cambiorum genera sunt septem. I. Ratione officij mutuandi. II. Per minutum. III. Per literas. IIII. Per translationem realem. V. Propter interesse. VI. Pro custodia. VII. Per commutationem pecuniæ præsentis pro absente. ibidem.

B Ars campforia licita est, si ordinatur in finem honestum. num. 283. lit. C. No. n. 287.

In nullo cambio, vbi pecunia datur pro pecunia, potest accipi aliquid vltra iustum valorem pecuniæ datæ ratione cambiij, quatenus est permutatio, nisi adiungatur alia iusta causa. Vnde qui dat vnam pecuniam pro alia maiori, post vnum vel plures menses reddendam, vsuram committit. Ibidem.

C Cambiorum autem primum genus, (hoc est, cambium ratione officij) licitum est. ibidem. lit. C. & in No. num. 288.

Item cambium secundi generis per minutum licitum est. Per minutum verò illud

est, quo quis cambit presentem pecuniam pro presenti, nempe minoris valoris pro pecunia maioris, vel è contra, dummodo sit ex officio à Republica instituto. Imò etiam priuatis licet aliquid accipere, minus tamen, quàm campfori assignatur. Nec hoc est vetitum legibus Hispaniæ, quæ prohibent, nequis officium campforis auctoritate propria sumat. *ibidem. num. 283. lit. C. D. in No. 288.*

Qui habet monetam, quæ ratione materiæ, vel alicuius singularis interesse plus valet, saltem sibi, quàm per legem æstimatur, potest illam permutare pro alia, recepto illo pluri. *Ibid. D.*

Tertium item genus Cambij per literas est iustum, & fieri potest non solum per literas, sed etiam per nūcium, & ipsum Campforem. *Ibid. lit. E. Nouo. 289.*

Verùm ad iustitiam huius tertij Cambij requiritur, Primùm, vt campfor non accipiat maius lucrum, ex eo quòd tardiùs fit accipienda pecunia virtute litterarum, vel ex eo quòd à principio non traditur ei pecunia; nec etiam accipiat minus ex eo quòd tota pecunia statim soluitur. Possunt tamen excusari ratione veri interesse. *nu. 283. lit. E. & in Nou. num. 289.*

Secundò requiritur, quòd campfor qui dat pecunias, alibi soluèdas sciat, vel credat probabiliter

habilitate personam, cui eas dat habere pecunias vel fidem, & voluntatem satisfaciendi litteris, quas de soluendis illis tradit sibi. lit. E. M. & in Nou. num. 289. & 297. Nec sufficit, quod ignoret eam habere, vel non habere. lit. E. dicto 4. Nou. num. 290.

¶ **U**rsura est si tradat huiusmodi pecunias cum pacto, quod si non solvantur intra tres menses ibi ab eis, ad quos remittitur solutio, solvantur intra sex menses Romæ cum lucro cambij, quod ibi erat soluendum, & lucro recambij soluendo Romæ. Ibidem.

Tertio requiritur, ut locus in quo est soluenda pecunia longè distet, aliàs esset cambium de tempore ad tempus: quod tamen iniustum est. Stando autem in solo iure naturali, & diuino tam iustum est cambiū per litteras de ciuitate vnius regni ad aliā eiusdem; sicut ad aliam alterius regni. Ibidem. prohibetur tamen in quibusdam regnis ad tollendas vsuras paliatas: quod tamen cessante fraude non ligaret; dūmodo tantum minus lucri acciperet campfor, quanto minus interuallum esset inter vtramque ciuitatem. Ibidem.

I Quartū Cambij genus scilicet per translationem realem, licitum est. ibid. lit. F. Nou. num. 291.

Quintum etiam cambium ratione interesse

esse damni emergentis vel lucri cessantis, dummodo re vera cessent. Nō potest tamen à principio certū interesse præfigi in Cambiis. c. 17. num. 283. lit. G. & in Nouo. nu. 292.

Sextum genus Cambij est etiam licitum, scilicet cambium pro pecuniarum custodia, idque non solum auctoritate publica, sed etiam priuata. *ibid.* lit. H. Nou. num. 293.

Atque in hoc genere quidem non solum potest recipere lucrum, quando reddit pecuniam in numerato, sed etiam quando reddit per chirographum. *ibidem.*

Deponentes verò pecuniam apud bācharium, non possunt recipere ab illo aliquid ultra sortem, eo quòd Bancharius lucretur pecunia deposita, nisi hoc fiat merè gratis, imò tenentur reddere banchario iustā mercedem, si obligatur reddere pecunias simul ac petuntur. *Ibidem.* H. Nouo. num. 293.

Licitum etiam est Septimū genus Cambij, quod fit per commutationem præsentis pecuniæ pro absente. *lit. I. Nou. 294.*

Pecunia siquidem præsens plaris valet ex se, quàm absens cæteris paribus, quia ex se requirit laborem, impensam, & periculum in traducendo. Vnde posset quis iustè emere C. ducatis præsentibus Metinæ, C I. existentes Hispali. *lit. K. Nou. num. 295.*

Cambium illud, quo multi habentes pecuniam

cuniam numeratam, & nolentes vel non potentes vti arte mercandi, dant pecuniam in loca vnius regni, soluendam sibi in proximis nundinis cum aliquo lucro, non est iustum, nisi reducatur ad aliquam septem specierum, quas supra diximus. cap. 17. nu. 283. lit. M. in Nou. nu. 269. & 297.

- Extrauagās Pij V. de iustitia Cambiorum, quæ incipit, In eam pro nostro. &c. manuit anno 1571. cuius summa & breuis declaratio est quæ sequitur.

Vsura est lucrum illud, quod accipiunt campsores nomine cambij, vel recambij, à debitoribus, propter dilationem eis concessam, vsque ad proximas nundinas, nisi accipiant pro vero interesse. lit. M. & N. in Nouo. n. 300. 298. 299. & notab. 3. 301.

Non omnia cambia sicca damnantur à Pio V. sed solum illa quæ fiunt ficta, & simulata, quæ sola vocantur sicca in Extrauaganti. Cetera autem si sunt vera, inter realia computantur. Ibid. lit. N. notab. 1. Nou. num. 300. & 301.

- p Ad iustitiam Cambij sicci veri, & realis requiruntur conditiones supra posita hoc eod. titulo. lit. F. Quæ ex Extrauag. & ex notab. 2. auctoris colliguntur. num. 301.

Post hanc Extrauag. Pij V. non licet in materia Cambiorum conuenire à principio,

cipio, vel postea ante terminum solutionis, super certum ac determinatum lucrum: Verum est, quod in foro conscientiae erit licita si sit aequa. Ibidem. not. 4.

Erit etiam licitum in aliis materiis. Quoniam Pius V. solum loquitur in cambiis. Ibidem.

Cambia exerceri non possunt, nisi quoad proximas nundinas vel terminos, ad solvendum cambia praefigi consuetos. Quod limitandum est quantum ad effectum carius vendendi vel cambiendi ad secundas, vel tertias nundinas, quam ad proximas. cap. 17. n. 283. lit. N. No. num. 301. notab. 5.

Id quod vulgo dicitur, scuta & ducata, quibus campsores utuntur in nundinis cambiendo, esse maioris pretij, quam illa quibus utuntur in emendis rebus necessariis, & mercibus, non est sic intelligendum quod ipsi mercatores augeant vel minuunt pretium eorum: sed quod ducatus, vel scutum cum auctuario, quod solvendum est pro eo remittendo alio, vel aliunde remisso, pluris valet; & quod ipsi mercatores tamquam periti in arte arbitrantur quantum debeat esse illud auctuarium. not. 8.

Mutuantibus sub usuris Regibus ad id aliquo modo eos cogentibus, vix potest iustificari, per viam alicuius cambij liciti. cap. 17. in fine.